

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 564/2025-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č. k. 3Nt/13/2024-47 z 8. januára 2025 a uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3Tos/19/2025-65 z 28. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), prezumpcie neviny zaručenej čl. 6 ods. 2 dohovoru a zásad trestného konania podľa § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Súčasne navrhuje priznať mu finančné zadosťučinenie a žiada o ustanovenie právneho zástupcu.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ bol trestným rozkazom z 8. decembra 2023 uznaný vinným z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov.
3. Návrhom doručeným Okresnému súdu Prievidza 1. júla 2024 sa sťažovateľ domáhal obnovy konania. Okresný súd napadnutým uznesením z 8. januára 2025 návrh sťažovateľa zamietol. Odmietol vykonanie sťažovateľom navrhovaného dôkazu (prehratie kamerového záznamu z miesta

činu), pretože nešlo o nový dôkaz okresnému súdu v pôvodnom konaní neznámy, keďže sa s ním oboznamoval pri svojom konaní a rozhodovaní v pôvodnej veci. Dôvodil, že v konaní nebol produkovaný žiaden nový dôkaz. Je síce pravdou, že odsúdený v rámci konania o jeho návrhu na povolenie obnovy konania začal popierať, že sa trestnej činnosti dopustil, okresný súd však poukázal na jeho pôvodnú výpoveď v konaní, keď spáchanie trestnej činnosti doznával. Zmenenú výpoveď logicky a vierohodne nezdôvodnil, túto jeho zmenu preto okresný súd hodnotil ako účelovú, nevierohodnú, motivovanú snahou zbaviť sa trestnoprávnej zodpovednosti. Novým dôkazom podľa okresného súdu nebola ani výpoveď vypočutej svedkyne [REDAKOVANÉ], ktorú okresný súd vypočul a ktorá sa k podstatným otázkam, ktoré vyplynuli z pôvodne vykonaného dokazovania, nevedela vyjadriť, nedoznávala a nepotvrdila ani žiadne z dokazovania vyplývajúce skutočnosti, len sa snažila konanie odsúdeného zľahčovať a tvrdiť, že z jeho strany k žiadnemu útoku a ani kontaktu s policajtmí v hliadke nedošlo. Túto výpoveď nemožno v prospech sťažovateľovho návrhu vyhodnotiť ani v kontexte pôvodných vo veci vykonaných dôkazov.

4. Sťažovateľom podľa Trestného poriadku podanú sťažnosť Krajský súd v Trenčíne napadnutým uznesením z 28. mája 2025 zamietol. Stotožnil sa s postupom okresného súdu pri vykonávaní dokazovania. Uznan, že výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] predstavuje nový dôkaz, súdu skôr neznámy, avšak nie je spôsobilý, či už sám osebe, alebo v spojení s dôkazmi vykonanými v pôvodnom konaní a skutočnosťami zistenými v pôvodnom konaní privodiť iné rozhodnutie o vine. Krajský súd doplnil, že sťažovateľ sa ku skutku ešte v prípravnom konaní priznal, čomu korešpondovali aj ďalšie dôkazy obsiahnuté v spisovom materiáli, a to predovšetkým usvedčujúca výpoveď spoluobvineného a výpovede poškodených. Ak za takejto dôkaznej situácie bolo v pôvodnom trestnom konaní rozhodnuté trestným rozkazom, podľa názoru krajského súdu mohli byť dôvodom na povolenie obnovy konania len také nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by bez akýchkoľvek pochybností vyvracali prípustnosť existencie verzie uvedenej v skutkovej vete vydaného trestného rozkazu. Naopak, nové skutočnosti alebo dôkazy, v pôvodnom konaní neznáme, ktoré len oslabujú verziu skutku, ku ktorej bol vydaný trestný rozkaz, proti ktorému sťažovateľ odpor ani nepodal, nemôžu viesť k odôvodnenému záveru, že rozhodnutie súdu vo forme trestného rozkazu pri poznaní obsahu aj takýchto nových dôkazov v pôvodnom konaní by vykazovalo znaky neprípustnej svojvôle. Výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] nebola takého charakteru, že pri znalosti jej obsahu v pôvodnom konaní by bránila súdu vydať trestný rozkaz. Krajský súd dospel k záveru, že nejde o dôkaz, ktorý by mohol viesť k inému rozhodnutiu o vine alebo treste sťažovateľa v pôvodnom konaní, urobenému nie na základe hodnotenia pred súdom vykonaných dôkazov, ale na základe postupu podľa zákonných ustanovení § 353 Trestného poriadku.

III.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ namieta, že v konaní o jeho návrhu na obnovu pôvodného trestného konania okresný súd nevykonal dôkaz kamerovým záznamom z miesta činu, hoci ním orgány činné v trestnom konaní disponujú, a nevzal do úvahy výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ], ktorá ako členka inej policajnej hliadky nepotvrdila, že by sťažovateľ policajtov napadol. Sťažovateľ uvádza, že v pôvodnom konaní sa priznal, pretože bol pod vplyvom alkoholu a pod psychickým tlakom.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K uzneseniu okresného súdu:

6. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, ktorého podstata vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou ústavného súdu uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. napr. I. ÚS 480/2013, II. ÚS 156/09, III. ÚS 149/04, III. ÚS 456/2022, III. ÚS 345/2023, III. ÚS 472/2023, IV. ÚS 135/05). Rovnako by opačný záver znamenal popretie významu podústavného práva pri ochrane základných práv (m. m. napr. III. ÚS 454/2022, III. ÚS 455/2022, III. ÚS 456/2022, III. ÚS 531/2022, III. ÚS 345/2023, III. ÚS 472/2023). Podústavné právo vytvára nielen orgány verejnej moci s ich osobitými právomocami, ale aj množstvo hmotnoprávných a procesnoprávných konštrukcií a inštitútov, ktorých súhrn vytvára právne prostriedky na ochranu základných práv.

7. Sťažovateľ bol ako navrhovateľ obnovy konania nositeľom subjektívneho procesného práva podať proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bol jeho návrh na obnovu konania zamietnutý, opravný prostriedok, konkrétne sťažnosť podľa § 185 a nasledujúcich Trestného poriadku. Toto právo aj využil a krajský súd ako súd nadriadený podanú sťažnosť meritórne preskúmal a meritórne o nej rozhodol. Sťažovateľ teda využil právny prostriedok, ktorý mu v okolnostiach prípadu priznáva účinná právna úprava, v dôsledku čoho ochranu jeho základným právam a slobodám poskytoval krajský súd. Právomoc krajského súdu vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie a rozhodnutie o ústavnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

IV.2. K uzneseniu krajského súdu:

8. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

9. Vylúčené je porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a prezumpcie neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru, ktoré sa na konanie o návrhu na povolenie obnovy trestného konania nevzťahujú, keďže nejde o rozhodnutie, ktoré priamo súvisí s oprávnenosťou trestného obvinenia [Kulnev v. Rusko, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 18. 3. 2010, č. 7169/04, Rudan v. Chorvátsko, rozhodnutie ESLP z 13. 9. 2001, č. 45943/99]. Táto námietka sťažovateľa je preto zjavne neopodstatnená, čo odôvodňuje jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

10. Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 6 ods. 2 dohovoru, ústavný súd uvádza (v súlade s judikatúrou ESLP), že k porušeniu prezumpcie neviny dôjde, ak výroky príslušnej úradnej osoby, ktoré sa týkajú osoby obvinenej z trestného činu, odrážajú alebo vyjadrujú názor, že je vinná, a to ešte predtým, ako bola jej vina preukázaná v súlade so zákonom (rozsudok *Daktaras v. Litva* z 10. 10. 2000). K porušeniu tohto práva dochádza pri prezumovaní viny v priebehu trestného konania v období pred vydaním konečného rozhodnutia o vine. Sťažovateľom je však napadnuté rozhodnutie krajského súdu vydané v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutí v merite veci, ktorými bola jeho vina vyslovená. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd aj v tejto časti považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľa za zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

11. Pokiaľ ide o ostatné namietané porušenia základných práv (čl. 17 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy), sťažovateľ uvádza, že krajský súd nenapravil postup okresného súdu, ktorého vadnosť mala spočívať v nevykonaní dôkazu kamerovým záznamom z miesta činu. Okresný súd však na túto požiadavku sťažovateľa v odôvodnení svojho uznesenia vysvetlil, že nejde o dôkaz súdu skôr neznámy, pretože sa s ním oboznamoval pri svojom konaní a rozhodovaní v pôvodnej veci. Krajský súd na tento záver odkázal a stotožnil sa s ním. Proti popísanej dôvodovej koncepcii oboch súdov sťažovateľ znovu iba opakuje svoju kritiku nevykonania predmetného dôkazu. Tým však neponúka protiargumenty, na ktoré by mal ústavný súd povinnosť odpovedať. Ide totiž o obyčajný nesúhlas s postupom súdu, ktorý súdy racionálne a zohľadňujúc právnu úpravu podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku (obnova konania... sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme) vysvetlili. Ústavný súd preto túto námietku nevyhodnotil ako dôvodnú jednak pre chýbajúce signály arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti záverov krajského súdu, ale aj pre nedostatočnú protiargumentáciu sťažovateľa.

12. K rovnakému záveru ústavný súd dospel aj v časti namietanej ignorancie výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ]. Okresný súd vysvetlil, že vykonaná výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] by ani v spojení s výpoveďou svedkyne [REDAKOVANÉ] nebola spôsobilá viesť k obnove konania. Pritom zdôraznil, že svedkyňa [REDAKOVANÉ] uviedla, že pre krik v okamihu páchania skutku nepočula, čo sa presne povedalo. Krajský súd uvedený záver taktiež potvrdil a stotožnil sa s ním. Ústavný súd uvádza, že výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] zjavne dokazovala iba jeden fakt, a to že na mieste činu bol krik. Sťažovateľ má teda pravdu v tom, že jej výpoveď nepotvrďovala jeho vinu, vzhľadom na jej minimálnu výpovednú hodnotu je však zjavné, že ju ani nevyvracala. Ak súčasne vinu sťažovateľa preukazovali iné dôkazy priamej povahy (krajský súd odkázal na usvedčujúcu výpoveď spoluobvineného a výpoveď poškodených), potom záver okresného súdu potvrdený krajským súdom o nespôsobilosti výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ] viesť k obnove konania nie je ľudskoprávne nijako pochybný.

13. Napokon ani argument sťažovateľa, ktorý tvrdí, že sa v pôvodnom trestnom konaní priznal, lebo bol pod vplyvom alkoholu a pod psychickým tlakom, nie je postačujúci na prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Doznávajúca výpoveď sťažovateľa nebola, ako už bolo uvedené v predchádzajúcom odseku, jediným dôkazom v pôvodnom trestnom konaní. Jej prípadná eliminácia zo skutkového základu pre uznanie viny by tak len v malej miere bola spôsobilá narušiť decízny záver o vine sťažovateľa. K tomu krajský súd hlbkovo vysvetlil spoľahlivosť vykonanými dôkazmi preukázaného skutkového stavu, ktorú sťažovateľ nespochybnil ani len odporom proti trestnému rozkazu. Záver okresného súdu aj krajského súdu, podľa ktorého iba tvrdenie

o alkoholovom opojení, prípade psychickom tlaku v štádiu návrhu na obnovu konania nepostačuje na splnenie zákonných podmienok obnovy konania, preto nesignalizuje ľudskoprávne defekty.

14. Ústavný súd v časti porušenia základných práv zaručených čl. 17 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. Napokon, k sťažovateľom namietanému porušeniu § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku ústavný súd uvádza, že predmetné ustanovenia sú adresované orgánom činným v trestnom konaní a súdom v konaniach podľa Trestného poriadku, čím stelesňujú kritérium zákonnosti. Nie sú primárne adresované fyzickým osobám a právnickým osobám ako nositeľom základných práv a slobôd, a teda nestelesňujú ľudskoprávne kritériá, ktoré tvoria výlučný predmet rozhodovania ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Preto ústavný súd nemá právomoc na prerokovanie a rozhodnutie o ústavnej sťažnosti v tejto časti.

IV.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

16. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014).

17. Vzhľadom na výsledok posúdenia tejto ústavnej sťažnosti ústavným súdom je evidentné, že šlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu